



Національний університет  
водного господарства  
та природокористування

Міністерство освіти і науки України

Національний університет водного господарства та природокористування

Навчально-науковий інститут економіки та менеджменту

Кафедра трудових ресурсів і підприємництва

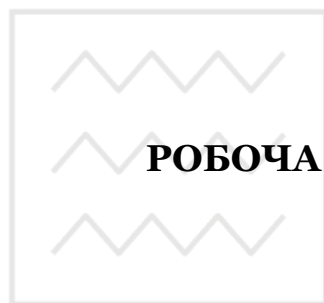
**ЗАТВЕРДЖУЮ**

Проректор з науково-педагогічної,  
методичної та виховної роботи

\_\_\_\_\_ О.А. Лагоднюк

“ \_\_\_\_\_ ” \_\_\_\_\_ 2018 року

**06-05-20**



Національний університет  
водного господарства  
та природокористування

## **РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

**Program of the Discipline**

**Підприємництво**

**Entrepreneurship**

\_\_\_\_\_  
(назва навчальної дисципліни)  
(name of the discipline)

спеціальність / specialty

**029 Інформаційна, бібліотечна та архівна  
справа / Information, library and archival  
affairs**

\_\_\_\_\_  
(назва спеціалізації) / (name of the specialization)

спеціалізація / specialization

**Документознавство та інформаційна  
діяльність / Documentation and information  
activities**

\_\_\_\_\_  
(назва спеціалізації) (name of the specialization)



Робоча програма навчальної дисципліни «Підприємництво» для студентів, які навчаються за спеціальністю 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа», спеціалізацією «Документознавство та інформаційна діяльність». Рівне: НУВГП, 2018. – 13 с.

Розробник: Костюкевич А. М., к.е.н., доцент кафедри трудових ресурсів і підприємництва.

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри трудових ресурсів і підприємництва.

Протокол від «\_\_\_» \_\_\_\_ 2018 року № \_\_\_\_

Завідувач кафедри  
трудових ресурсів і підприємництва \_\_\_\_\_ Л.І.Безтелесна

Схвалено науково-методичною комісією за спеціальністю 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа»

Протокол від «\_\_\_» \_\_\_\_ 2018 року № \_\_\_\_

Голова науково-методичної комісії  
за спеціальністю 029  
«Інформаційна, бібліотечна  
та архівна справа» \_\_\_\_\_ Я.П. Цецик



## ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «Підприємництво» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів спеціальності «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа».

Предметом вивчення навчальної дисципліни є формування теоретичних знань та практичних навичок для організації власного бізнесу.

Міждисциплінарні зв'язки: дисципліна «Підприємництво» є складовою частиною циклу дисциплін фундаментальної підготовки студентів за спеціальністю «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа», спеціалізацією «Документознавство та інформаційна діяльність».

Вивчення курсу передбачає наявність систематичних знань із дисциплін – «Економічна теорія», «Менеджмент», цілеспрямованої роботи над вивченням спеціальної літератури, активної роботи на лекціях, практичних заняттях, самостійної роботи та виконання поставлених задач.

Вимоги до знань та умінь визначаються галузевими стандартами вищої освіти України.

### Анотація

Підприємництво – це навчальна дисципліна фундаментальної підготовки бакалаврів спеціальності 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа», спеціалізації «Управління персоналом і економіка праці». Курс з підприємництва розкриває економічні, організаційні та фінансові основи бізнесу та підприємництва.

Навчальна дисципліна «Підприємництво» призначена для надання студентам знань про організацію власного бізнесу, теорію і практику підприємницької діяльності, бізнес-планування, бізнес-моделювання.

**Ключові слова:** Підприємництво, суб'єкт підприємництва, бізнес, ліцензія, державна реєстрація, акціонерне товариство, приватний підприємець та ін.

### Abstract

Entrepreneurship is a compulsory educational discipline for the preparation of bachelors of specialty 051 «Economics», specialization «Human resources management and labor economics». The course of entrepreneurship reveals the economical, organizational and financial foundations of business and entrepreneurship.

The discipline «Entrepreneurship» is intended to provide students with knowledge about the essence of their own business, the theory and practice of entrepreneurial activity, business planning.

**Key words:** Entrepreneurship, business entity, business, license, state registration, joint-stock company, private entrepreneur, etc.



## 1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 02 «Культура і мистецтво»	Обов'язкова	
Модулів – 2		<b>Рік підготовки:</b>	
Змістових модулів – 3		2-й	4-й
Загальна кількість годин – 90	Спеціальність 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» <i>Спеціалізація:</i> <i>«Документознавство та інформаційна діяльність»</i>	<b>Семестр</b>	
		6-й	7-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2,0 самостійної роботи студента – 4,0	Рівень вищої освіти: бакалавр	16 год.	2 год.
		<b>Практичні</b>	
		14 год.	8 год.
		<b>Лабораторні</b>	
		-	-
		<b>Самостійна робота</b>	
		60 год.	80 год.
		<b>в т. ч. індивідуальне завдання</b>	
		-	12 год.
		<b>Форма контролю:</b>	
		залік	залік

### Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 50%

для заочної форми навчання – 12,5%.

## 2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**Метою** вивчення дисципліни «Підприємництво» є формування системи знань про сутність власного бізнесу, теорію і практику підприємницької діяльності, бізнес-планування та сформувати підприємницький тип мислення.

**Основними завданнями** навчальної дисципліни є засвоєння теоретичних та організаційних основ підприємництва, а саме

- вивчення основних понять, ідей, систем і інструментарію підприємництва ;
- набуття практичних навичок розв'язання конкретних ринкових ситуацій виробничої, фінансової і комерційної діяльності підприємницьких структур;



- набуття практичних навичок підготовки бізнес-плану, який є основою планування фінансово-господарської діяльності підприємства;
- формування вмінь щодо створення підприємницьких структур, пошуку шляхів підвищення ефективності підприємницької діяльності в сучасних умовах господарювання.

**Результатом вивчення** навчальної дисципліни є набуття студентами таких компетенцій:

- уміння формулювати рушійні сили та ознаки бізнесу;
- уміння генерувати та оцінювати бізнес- ідеї;
- уміння розробляти бізнес-плани;
- уміння розробляти статuti та засновницькі договори різних організаційних форм бізнесу;
- уміння готувати документи для державної реєстрації суб'єкта підприємництва;
- уміння заповнювати заяви на одержання та переоформлення ліцензії.

## **2. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

### **Модуль 1**

#### **ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ЕКОНОМІЧНІ ЗАСАДИ БІЗНЕСУ**

##### **Тема 1. Підприємницький бізнес та бізнес-ідея**

Система бізнесу та його складові. Функції та принципи підприємництва. Умови організації підприємницької діяльності. Сутність бізнес-ідеї. Індивідуальні, колективні методи генерації бізнес-ідеї. Джерела ідей. Оцінка життєздатності підприємницької ідеї.

##### **Тема 2. Бізнес-модель нового бізнесу**

Поняття бізнес-моделей. Аналіз бізнес-моделей. Побудова і вдосконалення бізнес-моделей

##### **Тема 3. Бізнес-планування у підприємницькій діяльності**

Сутність бізнес-планування. Структура і послідовність розробки бізнес-плану. Організація процесу бізнес-планування. Методика опису підприємства та галузі та характеристика продукту. Методика складання плану маркетингу. Методика розробки виробничого та організаційного планів. Методика складання фінансового та інвестиційного планів.

### **Модуль 2**

#### **ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗАСАДИ БІЗНЕСУ**

##### **Тема 4. Організаційні форми підприємництва**

Розвиток підприємницьких структур в Україні. Об'єднання підприємств. Характеристика унітарних та корпоративних підприємств. Господарські товариства.



### **Тема 5. Організація власного бізнесу**

Засновницькі документи. Статутний капітал суб'єктів господарювання. Поняття державної реєстрації. Загальні вимоги до оформлення документів для подачі державному реєстратору. Ведення реєстраційних справ. Державна реєстрація юридичних та фізичних осіб, як суб'єктів підприємницької діяльності. Ліквідація суб'єктів підприємницької діяльності.

### **Тема 6. Ліцензування та патентування підприємницької діяльності**

Види господарської діяльності що підлягають ліцензуванню. Порядок одержання ліцензії. Переоформлення та анулювання ліцензії. Сутність патентування та види патентів. Порядок одержання патенту.

## **ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3. ФІНАНСОВІ ЗАСАДИ БІЗНЕСУ**

### **Тема 7. Організація розрахунків у бізнесі**

Грошові розрахунки в діяльності суб'єктів господарювання. Порядок відкриття рахунків в банківських установах. Загальні принципи ведення касових операцій. Форми розрахункових документів за безготівковими розрахунками. Штрафні санкції за порушення розрахункової дисципліни.

### **Тема 8. Оподаткування підприємницької діяльності**

Сутність та функції податків. Система оподаткування України. Спрощена система оподаткування обліку та звітності суб'єктів малого підприємництва. Порядок та умови переходу на єдиний податок. Порядок нарахування і термін сплати єдиного податку.



#### 4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ДЛЯ ДЕННОЇ ТА ЗАОЧНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	Усього	у т.ч.					Усього-го	у т.ч.				
		л	п	лаб.	інд.	с.р.		л	п	лаб.	інд.	с.р.
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. Економічні засади бізнесу												
Тема 1. Підприємницький бізнес та бізнес-ідея	11	2	2	-	-	7	12	-	1	-	1	10
Тема 2. Бізнес-модель нового бізнесу	11	2	2	-	-	7	11	1	1	-	1	8
Тема 3. Бізнес-планування у підприємницькій діяльності	13	2	2	-	-	9	12	-	1	-	1	10
Разом змістовий модуль 1	35	6	6	-	-	23	35	1	3	-	3	28
Модуль 2												
Змістовий модуль 2. Організаційні засади бізнесу												
Тема 4. Організаційні форми бізнесу	11	2	2	-	-	7	11	-	1	-	2	8
Тема 5.Організація власного бізнесу	12	2	2	-	-	8	12	1	1	-	2	8
Тема 6.Ліцензування та патентування підприємницької діяльності	12	2	2	-	-	8	12	-	-	-	2	10
Разом змістовий модуль 2	35	6	6	-	-	23	35	1	2	-	6	26
Змістовий модуль 3. Фінансові засади бізнесу												
Тема 7. Організація розрахунків у бізнесі	10	2	1	-	-	7	9	-	1	-	1	7
Тема 8.Оподаткування підприємницької діяльності	10	2	1	-	-	7	11	-	2	-	2	7
Разом змістовий модуль 3	20	4	2	-	-	14	20	-	3	-	3	14
Індивідуальне завдання	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	12	-
Всього годин	90	16	14	-	-	60	90	2	8	-	12	68

#### 5. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ





№	Теми і зміст практичних занять	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1.	<b>Тема 1. Підприємницький бізнес та бізнес-ідея.</b> Генерація бізнес-ідей різними методами.	2	1
2.	<b>Тема 2. Бізнес-модель нового бізнесу.</b> Розроблення бізнес-моделі нового бізнесу	2	1
3.	<b>Тема 3. Бізнес-планування у підприємницькій діяльності.</b> Складання прогнозу фінансових результатів для об'єктів бізнес-планування.	2	1
4.	<b>Тема 4. Організаційні форми бізнесу.</b> Визначення переваг та недоліків основних організаційних форм бізнесу та проаналізувати підприємницькі товариства за різними ознаками.	2	1
5.	<b>Тема 5. Організація власного бізнесу.</b> Визначення порядку створення підприємства відповідно до чинного в Україні законодавства. Заповнення необхідних реєстраційних форм та отримання документів, які підтверджують статус створеного підприємства-юридичної особи.	2	1
6.	<b>Тема 6. Ліцензування та патентування підприємницької діяльності.</b> Заповнення бланків документів, що стосуються ліцензування та патентування.	2	1
7.	<b>Тема 7. Організація розрахунків у бізнесі.</b> Підготовка документів для відкриття рахунків в банку.	1	1
8.	<b>Тема 8. Оподаткування підприємницької діяльності.</b> Визначення суми обов'язкових нарахувань на фонд оплати праці суб'єкта малого підприємництва, а також суму обов'язкових утримань із заробітної плати найманих працівників.	1	1
<b>Всього годин</b>		<b>14</b>	<b>8</b>

## 6. САМОСТІЙНА РОБОТА

Розподіл годин самостійної роботи для студентів денної форми навчання:

Вид самостійної роботи	Кількість годин
Підготовка до аудиторних занять (0,5 год. /1 год. занять).	15
Підготовка до контрольних заходів (6 год. на 1 кредит ЄКТС).	18
Опрацювання окремих тем програми або їх частин, які не викладаються на лекціях.	27
<b>Всього</b>	<b>60</b>

### 6.1. Завдання для самостійної роботи

Завдання для самостійної роботи для студентів денної та заочної форми





Назви тем	Кількість годин	
	Денна форма	Заочна форма
<b>Тема 1.</b> Підприємницький бізнес та бізнес-ідея. <i>Вибір та оцінка підприємницької ідеї.</i>	7	9
<b>Тема 2.</b> Бізнес-модель нового бізнесу. Вдосконалення бізнес-моделей	7	11
<b>Тема 3.</b> Бізнес-планування у підприємницькій діяльності. <i>Ефективність підприємницького проекту.</i>	9	11
<b>Тема 4.</b> Організаційні форми бізнесу. <i>Розвиток суб'єктів підприємництва в Україні.</i>	7	9
<b>Тема 5.</b> Організація власного бізнесу. <i>Отримання суб'єктам підприємництва дозволів на початок роботи.</i>	8	10
<b>Тема 6.</b> Ліцензування та патентування підприємницької діяльності. <i>Особливості використання патентів.</i>	8	10
<b>Тема 7.</b> Організація розрахунків у бізнесі. <i>Сутність безготівкових операцій та розрахунків.</i>	7	10
<b>Тема 8.</b> Оподаткування підприємницької діяльності. <i>Елементи оподаткування.</i>	7	10
<b>Всього годин</b>	<b>60</b>	<b>80</b>

## 7. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Індивідуальне навчально-дослідне завдання передбачене для студентів заочної форми навчання у вигляді індивідуальної роботи. Індивідуальна робота охоплює основні теми навчальної дисципліни «Підприємництво» і зорієнтована на закріплення студентами теоретичних знань, отриманих при вивченні дисципліни, та набуття практичного досвіду їх використання у організації власного бізнесу. Контрольна робота для студентів заочної форми навчання виконується відповідно до Методичних рекомендацій для самостійного вивчення дисципліни та виконання індивідуальної роботи з дисципліни «Підприємництво».

## 8. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

При викладанні навчальної дисципліни «Підприємництво» використовується інформаційно-ілюстративний та проблемний методи навчання із застосуванням:

- лекцій у формі діалогу;
- опорного роздаткового матеріалу;
- індивідуальних завдань для вирішення практичних вправ та задач;
- тестування.

При проведенні занять використовуються наступні ТЗН:

- мультимедійна презентація лекційного матеріалу за окремими



- друковані роздаткові матеріали;

## 9. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Для оцінювання знань студентів передбачається проведення поточного та підсумкового контролю знань за ЄКТС.

Основними критеріями, що характеризують рівень компетентності студента при оцінюванні результатів поточного та підсумкового контролів є такі:

- виконання всіх видів навчальної роботи, що передбачені робочою програмою навчальної дисципліни;
- глибина і характер знань навчального матеріалу за змістом навчальної дисципліни, що міститься в основних та додаткових літературних джерелах;
- вміння аналізувати явища, що вивчаються, у їх взаємозв'язку і розвитку;
- характер відповідей на поставлені питання (чіткість, лаконічність, логічність, послідовність тощо);
- вміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних задач;
- вміння аналізувати достовірність одержаних результатів.

Оцінювання результатів поточної роботи проводиться за такими критеріями:

0%	завдання не виконано;
40%	завдання виконано частково та містить суттєві помилки методичного або розрахункового характеру; висновки не аргументовані і не конкретні, звіт підготовлено недбало;
60%	завдання виконано повністю, але містить суттєві помилки у розрахунках або в методиці; висновки містять окремі недоліки, судження студента не достатньо аргументовані, звіт підготовлено з незначним відхиленням від вимог;
80%	завдання виконано повністю і вчасно, проте містить окремі несуттєві недоліки (розмірності, висновки, оформлення тощо);
100%	завдання виконано правильно, вчасно і без зауважень.

Для визначення рівня засвоєння навчального матеріалу студентами денної форми навчання використовуються наступні методи оцінювання знань:

- поточне тестування у вигляді контрольних завдань;
- підсумкове тестування.

Для визначення рівня засвоєння навчального матеріалу студентами заочної форми навчання використовуються наступні методи оцінювання знань:

- оцінювання індивідуально-дослідного завдання;
- підсумкове тестування.

При оцінюванні знань для всіх форм навчання використовується 100-бальна шкала оцінювання.

## 10. РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ СТУДЕНТИ



Поточне тестування та самостійна робота								
Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2			Змістовий модуль 3		Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	100
12	14	13	12	13	12	12	12	

T1, T2 ... T12 – теми змістових модулів.

## 11. ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ

Сума балів за всі форми навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою для заліку
90 – 100	Зараховано
82 – 89	
74 – 81	
64 – 73	
60 – 63	
35 – 59	не зараховано з можливістю повторного складання
0 – 34	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

## 12. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Конспект лекцій на паперовому та електронному носії.
2. Друкований роздатковий матеріал.
3. Методичні рекомендації до проведення практичних занять та самостійного вивчення дисципліни «Підприємництво» для студентів спеціальності 051«Економіка», 06-05-49.
4. Презентація курсу «Підприємництво» (лекційні та практичні заняття) в програмі «Microsoft PowerPoint».

## 13. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

### Базова

1. Виноградська А. М. Основи підприємництва: Навч. посібник.- К.6 Кондор, 2005.- 544 с.
2. Варналій З. С. Основи підприємництва: Навч. посіб.- К.: Знання – Прес, 2002.- 239с.
3. Савіна Н.Б., Костюкевич А.М. Підприємництво і бізнес-планування. Навчальний посібник. – Рівне: НУВГП, 2011. – 195 с.
4. Савіна Н.Б., Костюкевич А.М. Підприємницьке право. Навчальний посібник. – Рівне: НУВГП, 2011. – 151 с.
5. Савіна Н.Б., Костюкевич А.М. Основи підприємництва та маркетингу. Навчальний посібник. – Рівне: НУВГП, 2013. – 220 с.
6. Савіна Н.Б., Костюкевич А.М. Економіка, підприємництво, менеджмент. Навчальний посібник. – Рівне: НУВГП, 2015. – 191 с.

### Допоміжна



1. Господарський кодекс від 16 01. 2003 р. // Відомості Верховної ради України. - 2003. - № 18, № 19-20, № 21-22.
2. Податковий кодекс України, від 02.12.2010 р. // Відомості Верховної ради України. - 2011. - № 13-14, № 15-16.
3. Цивільний кодекс України, від 16 01. 2003 р. // Відомості Верховної ради України. - 2003. - № 40-44.
4. Закон України “Про ліцензування деяких видів господарської діяльності” від 01.06.2000 р. №1757-III.
5. Закон України “Про державну реєстрацію юридичних та фізичних осіб – підприємців” від 15. 05.2003 р.

### **Електронний репозиторій НУВГП**

1. Савіна Н.Б., Костюкевич А.М. Підприємництво і бізнес-планування. Навчальний посібник. – Рівне: НУВГП, 2011. – 195 с./ [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ep3.nuwm.edu.ua/2198/>
2. Савіна Н.Б., Костюкевич А.М. Основи підприємництва та маркетингу. Навчальний посібник. – Рівне: НУВГП, 2013. – 220 с./ [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ep3.nuwm.edu.ua/1646/>

### **14. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ**

1. Кабінет Міністрів України / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.kmu.gov.ua/>
2. Законодавство України / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.rada.kiev.ua/>
3. Державний комітет статистики України / [Електронний ресурс]. – режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
4. Національна бібліотека ім. В.І. Вернадського / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/>
5. Рівненська обласна універсальна наукова бібліотека (м. Рівне, майдан Короленка, 6)/[Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.lib.rv.ua/>
6. Рівненська централізована бібліотечна система (м. Рівне, вул. Київська, 44) / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://cbs.rv.ua/>
7. Цифровий репозиторій ХНУГХ ім. А.Н. Бекетова / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://eprints.kname.edu.ua/>
8. Цифровий репозиторій Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://dspace.univer.kharkov.ua/handle/123456789/568>
9. Наукова бібліотека НУВГП (м. Рівне, вул. Олекси Новака, 75) / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://nuwm.edu.ua/naukova-biblioteka> [http://nuwm.edu.ua/MySQL/page\\_lib.php](http://nuwm.edu.ua/MySQL/page_lib.php)